

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiariorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs III. De iis, qui etsi spectent ad collegium, prohibentur tamen
eligere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

corum privatio, & recuperant jus eligendi, tamen electio, ad quam admissi, vel à qua exclusi, effectum consecuta non sit ex alio, quād quia electus fuit indignus, capite; quia in poenam delicti sui respectu folium electionis proxima post illam, in qua deliquerunt, privat fuerunt jure eligendi. Gl. cit. communiter recepta. 16.

Questio 253. Quid, si ergo aliqui eligentium indignum id fecerunt ignoranter, an electio facta à ceteris eligentibus dignum, dum hi constituunt minorem partem suffragantium, valebit, & promulgari poterit electio?

Respondeo: valebit, si eligentes dignum numero superent eligentes ignoranter indignū; secūs si non superent; quia jam non erit facta à majori parte Capitularium præsentium, & non privatorum; cum eligentes ignoranter indignum poenam privationis non incurserint, sumitur ex cap. scriptum. & cap. innotuit. h. r. & ibidem Abb. num. 5. Idem dicendum, dum aliqui majoris partis postulantis indignum id fecerunt ignoranter. Abb. l. cit. Pirk. num. 63.

PARAGRAPHVS III.

De iis, qui etsi spectent ad Collegium, eligerē tamē prohibentur jure naturæ, jure positivo, consuetudine.

Questio 254. Quinam jure naturæ prohibeantur eligere?

Respondeo: omnes ii, qui non sunt constituti in perfecto usu rationis. Hinc primò eligere non possunt amentes. Gl. in c. ex eo. h. r. in 6. Navarr. cap. si quando, de rescript. Paff. c. 10. num. 12. cum communi. Electio enim est actus liber eligentis, ejusque liberum consensum exigit. c. quia propter. h. r. Abb. in c. quisquis. h. r. num. 5. Eligere tamē possunt pro tempore, quo habent lucida intervalla, quia tunc non sunt constituti extra perfectum usum rationis. Pirk. ad h. r. nu. 26. Præsumendum verò erit, electionem factam tempore lucidi intervalli, & sana mentis, si actus electionis quiete habitus stultitiam non sapit; sed congruit homini sana mentis. Menoch. presump. 45. num. 66. Paff. loc. cit. citans Covar. Fulgos. Jason. Bald. in l. furiosum. c. quiratam facere pos. Secundò perfectè ebrii propter eandem rationem. Tertiò iracundi, intellige, pro statu iracundiæ tollentis usum rationis. Pax Jordan. lib. 1. in 6. num. 2. Paff. de elect. c. 10. nu. 14. ac denique dæmoniaci, intellige, si priuantur usu rationis, secūs si usu rationis libero polleant. Paff. loc. cit. num. 15. citans Sigism. de Bonon. de elect. dub. 86. num. 11.

Questio 255. Quid hoc in puncto dicendum de impubere, hoc est, minore 14. annis, si sit masculus, vel 12. si sit fæmina?

Respondeo: eos regulariter loquendo jure naturæ eligere non posse. c. ex eo. h. r. in 6. Frauc.

Barb. &c. cum communi. Etsi enim talis attigilis potuerit annos discretionis, & habere deliberationem, quæ sufficit ad peccandum mortaliter, non tamen censetur habere eam experientiam, & prudenter deliberationem, quæ est necessaria ad Electionem Prælatorum Ecclesiæ. AA. iidem. Paff. loc. cit. num. 10. citans Barb. juris Ecclesiæ. l. 1. c. 19. num. 48. Biaz. de elect. p. 1. cap. 16. Sylv. v. elect. 1. num. 5. &c. Unde licet jure antiquo pupillus modo infâciatum (qualis in jure vocatur ætas minor 7. annis, uti & ætas ab exacto septennio ad annum decimum quartum dicitur pueritia. l. si infantes. c. de jure liberandi) excessisset, consequi poterat beneficium, imo Canonicanum Cathedralis Ecclesiæ. Argum. c. ex eo, non tamen pupillus, etsi septennio major, admittebatur ad ferendum suffragium in Capitulo. Gl. in c. ex eo tempore. de rescript. in 6. Porro jure quoque Ecclesiastico novo eatenus impuberes quali consecutivè excluduntur ab eligendo, quatenus juncta reg. 17. cancell. admitti quis nequit ad Canonicanum Cathedralis Ecclesiæ Collegiatæ ante annum decimum, & Concil. Trid. sess. 23. c. 6. de reformat. statutum, ut nullus beneficium obtinere possit ante annum 14. Item quatenus, ut dicunt paulò post, in electore necessarius est Ordo sacer, ad quem necessaria est ætas longè superans statum impubertatis. Paff. cit. num. 10. in fine.

Questio 256. Quid hac in parte sit circa cacos & surdos?

Respondeo: non prohibentur eligere; cum libere de eligendo deliberare valeant. Paff. cit. c. 10. num. 16. citans Castel. loc. paulò post. citand. & Dian. p. 5. t. 6. resol. 13. Sed necq; necessarium, quavis bonum, ut cacos vorum suum faciat scribi ad mentem suam ab aliquo ex iis, qui non habent intereste in futura electione, requiringo etiam ab eodem, ut præstet sibi juramentum de fideli annotatione personæ à se nominata. Paff. loc. cit. contra Castel. de elect. c. 5. num. 59. & 68. consultetur tamen cacos à Dian. & Castell. l. cit. (quod Sigism. à Bonon. extendit ad surdos) ut renuncient voci sua, ad tutiore conscientiæ agendum.

Questio 257. An ad hor. ut quis eligere possit validè, requiratur Ordo sacer?

Respondeo: id requiri in Ecclesiis Cathedralibus, quin & Collegiatis. Clement. ut ii. &c. de state & qualitate. Trid. sess. 22. c. 24. de reform. sic statuenti ad precludendam viam post plurimorum fructus Ecclesiasticos perceptos deserendi statum clericalem. Paff. cit. c. 10. num. 50. Engels hic num. 6.
2. Secūs est in Ordinibus, non tantum foeminae & virorum constantibus ex Religiosis laicis, ut sunt Ordines militares, hospitalarii. Abb. in c. 1. de procurat. sed etiam in Ordinibus aliis, Monasteriis & Ecclesiis Regularium, quorum constitutio nibus cavetur, posse quemlibet professum, etiam sacriss non initiatum, habere vocem in Capitulo. Ad ea enim monasteria se non extendit constitutio illa Trident. Tabiena v. electio. n. 5. Porcel. v. electio. num. 2. Rodriq. tom. 2. q. 52. 2. 5. & alii nisi declarationi S. Congregationis date 22. Maii anno 1577. sic declarantis testi Bellarm. ad sess. illam 22. c. 4. ac proinde in hoc servandæ cujusque Ordinis leges & consuetudines. Paff. c. 10. num. 54. Præsertim, cum

cum etiam laici conversi consuetudine prescribere possint, ut vocem habeant in Electionibus canoniciis, gl. in c. ex eo. manifestè dicens, per illud caput non fuisse abrogatam talem consuetudinem legitimam. Pass. loc. cit. n. 58. vide Barb. ad cit. c. 4. sef. 22. Sed neque de cetero illis obstat texrus cit. c. ex eo. h. tom. 6. Conversi laici cum clericis electionibus interesse non debent in Ecclesiis regularibus vel monasteriis. Monachi siquidem & religiosi professi, eti nequidem Clerici, adeoque adhuc laici, dummodo deputati sint ad clerum, nunquam veniunt nomine laicorum conversorum, adeoque ad hos se non extendit dicta constitutio. gl. in c. ex eo. r. cum clericis. Felin. in c. non dubium. de sent. excom. Suar. tom. 4. de relig. l. 2. c. 4. n. 3. Sed potius virtualiter eos admittit, excipiendo solos laicos conversos juxta illud: exceptio firmat regulam in contrarium. Suar. ibid. Qui nihilominus ostendit, probabiliter sustineri posse contrarium, nimirum nomine laicorum conversorum in cit. c. ex eo. comprehendendi quoque religiosos alios quoscunque non ordinatos. Quin & quidquid sit de hoc & jure antiquo, censet, nunc saltem & de jure novo, hoc tenendum propter cit. Clement. ut ii. &c. quippe ubi Pontifex statuit, ut nullus de cetero in Ecclesiis etiam regularibus vocem in Capitulo habeat, nisi saltem subdiaconus, satisque ostendit, se loqui etiam de propriè Monachis, iisque religiosis, qui ad divina officia sunt destinati, addendo hanc rationem suæ constitutionis: ut ii, qui divinis officiis sunt mancipati, aut mancipabuntur, im posterum ad sufficiendos Ordines propensius inducantur. Quibus adde, quod in dicta Clement. addatur: non obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis.

Questio 258. Quid, si ergo initio quidem vacationis Ecclesia canonicus non sit in sacris, possit tamen esse in iis intra tempus constitutum electionis?

R Espondeo id sufficere; quod enim dicitur in Electionibus spectari initium, de inicio electionis, non vacationis intelligentum, gl. in cit. Clem. 2. v. constitutus. Pass. n. 59. citans quamplurimos. Non tenentur tamen ceteri capitulares (modò tamen non prævantem tempus à jure electioni constitutum) exspectare usque dum talis ordinetur, uti nec imuberem, eti ejus pubertas proxime finienda sit, nec novitium proximè profellurum, &c. Sed absq; horum injuria uti possunt jure eligendi, quando ipsi opportunum videbitur. gl. loc. cit. Piri. n. 13. & ab eo citatus Azor. p. 2. l. 6. c. 14. Barbos. juris Eccles. 1. 1. c. 19. n. 52. Pass. cit. c. 10. n. 59. citans insuper Cas. stil. de elect. c. 8. n. 21. Camill. in director p. L. c. 5. n. 1. &c.

Questio 259. Quid hac in parte dicendum de eo, qui ex dispensatione Pontificis, vel etiam absque illa ante legitimam etatem fuit ordinatus subdiaconus?

1. R Espondeo ad primum: habere illum jus færendi suffragii. Neque enim cit. Clem. & Trident. directè requirunt in eligente etatem sufficiensem pro subdiaconatu, sed ipsum subdiaconatum. Barb. ad cit. Clem. n. 6. & de canoniciis. c. 37. num. 3. Felin. in c. postulati. de rescript. n. 11. Suar. loc. cit. n. 7. Tamb. de jure Abb. to. 1. d. 5. q. 8. n. 10. Sanch. de matri. 1. 8. d. 1. n. 23. quos citat. & sequitur Pass. cit. c. 10. n. 60.

2. Respondeo ad secundum: neque talem præcognitionem etatis, vel etiam ex vi cit. Clem. & Con-

P. Leuven. Fori Benef. Tom. II.

cil. Trid. esse inhabilem ad ferendum suffragium, habet enim requisita ab iis, nempe subdiaconatum. Abb. in cit. Clem. n. 8. Suar. loc. cit. Pass. n. 61. Sed tantum jure novo, quia Extravag. nimirum Pii 2. cùm ex sacrorum, &c. jure seu ipso facto suspensus est talis culpâ sua (secus si absque sua culpa id factum) subreptitiè ordinatus ante legitimam etatem. Barb. ad loc. cit. Trident. Rodriq. tom. 3. q. 23. a. 12. Suar. Tamb. II. cit. apud Pass. cit. n. 61.

Questio 260. An dispensatus à Papa super etate necessaria ad canonicatum, eō ipso sit dispensatus, ut, etiamsi non sit in sacris, possit habere vocem in electione?

R Espondeo negativè. Pass. loc. cit. n. 63. Barb. de canonico loc. cit. n. 13. dispensatus enim ad canonicatum non est eo ipso dispensatus ad Ordinem sacram. Rota in Senensi Archipresby. 23. Iunii ann. 1606. cit. à Pass.

Questio 261. Vtrum ex legitima causa absenti, quamdiu abest à loco, in quo collegiam congregatur pro electione, competit jus suffragii?

R Espondeo affirmativè cum communi, spectato nimirum jure communis (secus namque esse potest per leges proprias collegii vel Ordinis alicujus. Pass. loc. cit. n. 33.) conceditur enim illi ferre suffragium per procuratorem c. quia propter, &c. h. t. c. se quis justo, b. in 6. Abb. Innoc. &c. ibid. Barb. de jure Ecclesiast. l. 1. c. 19. n. 100. Laym. l. 4. tr. 2. c. 12. n. 4. Autor. infit. mor. p. 2. l. 6. c. 14. q. 7. Tamb. de jure Abb. To. I. d. 1. q. 3. Pass. loc. cit. n. 35. citans insuper plures alios. Nihil tamen valde distet à loco electionis, & maneatur (secus enim est, si tempore electionis denuò reveritus sit ad locum vicinorem, eti tempore citationis necdum in eo fuerit. Pass. loc. cit. n. 39. contra Barb. loc. cit. n. 108.)abi non potest commode vocari; tunc enim jure communis nullum habet jus constituendi Procuratorem, sed nec citari debet, aut moneri de habenda electione. cit. c. quia propter & ib. gl. & Barb. n. 37. referens plures alios.

Questio 262. Quinam in presenti materiz habeantur adhuc pro praesentibus?

R Espondeo: Qui ægri decumbunt (idem est de alio justo impedimento detentis. Butrio inc. quia propter. n. 67. Castell. c. 12. n. 20. Tabien. &c. apud Pass) in conventu vel domo, ubi congregatur capitulum, eti praesentes non sint in loco loci, seu in aliqua particulari, in qua fit electio. Proinde ad eos accedere debent scrutatores, & eorum votum recipere. Barb. cit. n. 108. Thol. de elect. c. 16. n. 7. Azor. n. 2. l. 6. c. 14. q. 7. Labor. l. 4. de elect. c. 17. n. 44. Pass. n. 32. & plures alii apud illum. Idem dicendum de iis, qui extra illam domum in eadem civitate vel oppido, suburbis, in hortis adjacentibus simili impedimento detinentur, censem Sigismund. à Bononia, Sylv. Hostiensis cit. à Pass. n. 32. quod tamen ipse tunc tamè confit tenere, quando parva est distantia inter locum electionis, & locum, quo tales detinentur, et quod ipsi videatur durum, saltem de regularibus, ut scrutatores collegio congregato, & ceteris exspectantibus, teacantur per civitatem inquirere votum infirmi.

Questio 263. *Vtrum absentes, præcisō privilegio vel consuetudine legitimā, valide ferant suffragium per literas?*

Respondeo negativè, *cit. c. si quis justo. & ibi gl. & DD. omnes teste Pass. contra Azor. & Portel. apud eundem censentes, dare suffragium per literas obsignatas non esse contrajus commune. Verum nequidem contentiente capitulo id fieri posse, censent Barb. ad c. si quis justo. & cit. n. 108. Castel. c. 5. n. 65. & alii.*

2. Quinimo id fieri nequit, etiam si nullus ex capitulo pro absente impedito procurataram suscipere velit; neque etiam capitulum consentiat, ut Procurator externus constitutur. *cit. c. si quis justo. Pass. n. 35. contra Host. de elect. n. 88. de forma enim scrutinii est, ut vota dentur sigillatim & secretò; tales autem literæ deberent imprimis legi, & tanquam proprià manu scripta cognosci à Capitulo. Engels hic n. 10.* Verumtamen dicta intelligenda sunt de iis electionibus, in quibus accurate servanda est forma scrutinii, præscripta in *c. quia propter.* in aliis enim v. g. regularium quorundam, qua fiunt per schedas obsignatas in urnam conjectas, potest absens, uti & infirmus talis suffragium suum ita scriptum ad capitulo mittere. *Laym. ad c. si quis justo. n. 3. & ex eo Pith. hic. n. 151.*

Questio 264. Quando absens suffragium suum ferre possit per Procuratorem?

Respondeo: si adfint sequentes conditiones, primò si verè absens est (qualis in præsenti materia censetur, qui taliter est extra locum electionis, ut Scrutatores non teneantur eum accedere personaliter pro recipiendo suffragio juxta cuiusque collegii leges vel consuetudines. *Pall. n. 36.*) Etsi in negotiis alii possit quis etiam non impeditus loco sui constituere Procuratorem. *l. 1. ff. de procurat.* in electione tamen negotio expreſſe cautum est contrarium. *c. quia propter.* Quod tamen, quia constitutum in favorem habentium jus eligendi, poterit ex consensu capitulo hic & non renunciantis huic favori, etiam non impeditus per Procuratorem ferre suffragiū suum. *Abb. in c. quia propter. n. 1. Barb. cit. c. 19. n. 110. Pass. loc. cit. n. 42. Pith. n. 146.*

2. Secundò si verè impeditus sit, v. g. gravi infirmitate, vel metu ob capitales inimicitias, detentione violentiā, vocatione ad altius tribunal, &c. *gl. in c. quia propter. v. venire. Barbo. loc. cit. n. 109. Pass. n. 40.* durante hoc impedimento non tantum pro eo tempore, quo Procuratorem instaurit, sed etiam quo facienda est electio. *Castel. citat. c. 5. n. 91. Pith. n. 146. pass. loc. cit.* Absente manente pro eo tempore in eo statu, ut si praefess esset, posset eligere, v. g. non incidente in excommunicationem, suspensionem, maniam &c. *Tholos. de elect. c. 6. n. 8.* Absurdum enim est illos admitti, quorum repellerentur authores, *c. licet. &c. te testibus.* Porro, si impedimenti legitimatis capitulo non constat, probari potest juramento. *Pass. n. 41. Mascard. de prob. concl. 884. n. 2. Seraph. de privileg. jurament. privil. 55. apud Barb. inc. quia propter. n. 38.* Prastante hoc juramentum, vel ipso principali, & faciente de hoc constare in ipso instrumento procuræ, vel ejus procuratore, habente speciale mandatum à Principali jurandi in animam suam. *Pass. loc. cit. Barb. loc. cit. n. 110. Host. loc. cit. n. 8.* Quod tamen juramentum, ubi capitulo remisit Cuti potest. *Pass. n. 42. Barb. loc. cit. Innoc. in c. quia propter. & ibi alii* non potest quis post electionem

probare, quòd absens non fuerit impeditus; cum collegium (quod, uti dictum, potest etiam non impediti admittere procuratorem) renunciarit quoque in hoc juri suo. *Pass. Barb. & alii ll. cit.*

Questio 265. Vtrum potestas eligendi in absencia per Procuratorem competat etiam regularibus?

Respondeo affirmativè, modò id iis veritum non sit specifico statuto contrario (uti contingit in ordine Prædicatorum teste *Pass. c. 10. n. 48.*) *Garc. de benef. n. 5. c. 4. n. 20.* *Tamb. tom. I. d. f. q. 4. n. 6.* *Lezan. Barb. &c. apud Pass.* Nihilominus postquam *Trid. sess. 25. c. 8.* statuit, ut electio in regularibus sit secreta, absens non poterit jam amplius eligere per procuratorem constitutum cum speciali mandato eligendi determinatam personam; quia talis Procurator non potest eligere, quin publicetur eligentis nomen. *Garc. loc. cit. n. 200.* referens ita dictum à *S. Congregatione.* *Tamb. loc. cit. num. 6.* vide *Card. de Luca in annos. ad concil. Trid. discursu 37.*

Questio 266. Qualis debeat esse Procuratorem?

1. **R**espondeo primò generaliter, procuratorem debere habere omnes conditiones, qua de cetero requiruntur in electore præsente; adeoque in electione Ecclesiastico non posse esse laicum, vel alterius Ordinis, non excommunicatum &c. *Pass. n. 44.* tradit.

2. **R**espondeo secundò specialiter, illum debere esse unum è collegio. *Pass. n. 35. juxta c. quia propter.* quamvis nemo è collegio teneatur eam procuram admittere. *gl. in c. quia propter. §. illud. Pass. n. 43. Barb. loc. cit. n. 112.* quia nemo invitus Procuratoris manus suscipere cogitur *l. iuritus. c. de procurat.* Potest nihilominus etiam institui procurator, qui non est de collegio, & hunc admittere potest collegium, modò alias idoneus sit. *c. si quis justo. b. t. in c.* *Abb. in c. quia propter. §. illud. n. 2. Barb. loc. cit. n. 104. Pass. n. 43.* non tamen tenetur, ne quidem in casu, ubi nullus de collegio procuram vult suscipere. *AA. idem. In actibus enim etiam alii gerendis per universitatem seu collegium, non tenetur illud admittens procuratorem externum.* *Jo. And. in c. quod alicui de reg. juris in c. n. 17. adeoque hoc sibi imputare debet absens elector, quod nullum invenire possit, qui velit esse Procurator.* *gl. in c. quia propter. §. illud. v. venire.* Si tamen id fieret per fraudem vel coniurationem, tum absens conqueri posset de injuria & contemnitu, & perere, ut rescindatur electio. *Tholos. de elect. c. 6. n. 9.* cum omnis fraus ab electione longe abesse debeat. *c. cum dilectus. b. t.*

Questio 267. Quid agere vel non agere quoad electionem possit Procurator?

1. **R**espondeo primò: dum est de gremio electorum constitutus cum mandato generali, duo quidem suffragia ferre potest, unum suo, alterum Principalis sui nomine: non tamen unum suo, & alium Principalis sui nomine eligere potest. *c. si quis justo. Barb. loc. cit. n. 105. Tambur. loc. cit. Pall. cit. n. 43.* Et si sic divideret sua suffragia, utrumque suffragium est irritum, seu nihil ageret, *eodem c. si quis justo. §. porr.* Verumque id ipsum est propter expressum *bujus c. textum;* etiamsi sic dividens sua suffragia non peccaret in conscientia (in qua de ceterò tenetur eligere dignorem, non secus ac ipse illius principalis) dum nimis illi duo, in quos dividit sua suffra-

suffragia, essent àequè digni. Paff. loc. cit. n. 43. contra Castel. & Barb. cit. n. 105. Molin. & Sigism. à Bonon. ab eo citatos. Contrarium tamen est, ubi Procurator speciale mandatum haberet de certa persona eligenda; tunc enim illam, & non aliam nomine procuratorio eligere potest (ne alias excederet fines & formam mandati sui, gl. hic v. mandatum) utpote quam tunc non tam ipse, quām ejus Principalis liberē eligere censemur: potens interim nomine suo eligere aliū, quem censemur àequē vel magis dignum. Barb. loc. ult. cit. Tholos. cit. c. 6. num. 11. Pith. bīc. n. 150. non enim tenetur iudicium suum conformare iudicio Principalis. Engels hic n. 10. Ubi autem in mandato tali procuratorio nominaretur ei persona non idonea, non debet Procurator mandatum recipere Host. in sum. h. t. n. 8.

2. Secundō, potest talis Procurator habens speciale mandatum de certa persona eligenda subdelegare sibi aliū: sic nāmque nec Principali suo, nec Electoribus præjudicat; cū enim eligi debeat præscriptus à mandante fines mandati à substituto excidi nequeunt. Secus videtur, de procuratore instituto cum generali mandato; eō quōd censeatur hic numero electus ad procuram propter specialem ejus industriam & discretiōnem. Pirh. n. 150. citans gl. in c. si quis. v. de certa. Ubi tamen ipsi mandato procurā inserta foret potestas substituendi sibi impenitio aliū, adhuc dubium fore, an substituere hunc sibi posset, ait Paff. n. 45.

3. Tertio, Procurator cum speciali mandato non potest sub alia forma, quām scrutinii consentire in electionem; quia ea sola intelligitur demandata. gl. apud Pirh. econtra procurator cum generali mandato potest compromittere, & sub aliis formis, quām scrutinii eligere; cū constitutus indefinitè ad eligendum totum ius mandantis quād hoc in se translatum habere videatur. Arg. c. venerabilis de off. jud. delegat.

4. Denique si ante electionem absens elector moriatur, procurator cessare debet. Barb. loc. cit. n. 110. censemur tamen Tamb. loc. cit. n. 8. Archid. in c. si quis justo. n. 3. citati à Paff. n. 42. quōd si mors ab electoribus ignoretur, & procedat electio, eam tenere.

Questio 268. Num absens plures procuratores suo loco constituere possit, & quis eorum admitti debeat ex consensu capituli?

1. Respondeo ad primum affirmativè, modò singuli constituantur in solidum, hoc est ut unus sine altero eligere possit. v. quia propter. §. illud, & c. si quis justo. Paff. n. 46. si enim non constituti sunt in solidum, nullus illorum est admittendus; possent enim alias vota dare diversis. ibid.

2. Respondeo ad secundum: in isto casu locum esse præventioni, ita ut sit admittendus sit, qui alios prævenit; vel si duo concurrent simul, perantque admitti, unus tantum sit admittendus, ille nimirus, qui prius petuit admitti; & in dubio, quis prior petierit, is, quem major capituli pars designavit; vel si in hoc non concordarint capitulares, is, qui prior in literis vel instrumento procreationis fuit nominatus. c. si quis justo. Paff. loc. cit.

Questio 269. Num excommunicato excommunicatione minore competit ius suffragii, illudque datum valeat?

R. Respondeo affirmativè. Pirh. n. 28. Zoesius hic. n. 13. Paff. c. 10. n. 86. cum communī. Sumitur ex c. illa. h. t. ubi Pontifex confirmat electio- nem tanquam canonicam, et si quidam Electores

fuerint excommunicatione minore seu simplice excommunicati. Quod autem ibidem dicat, se suppleret ex plenitudine potestatis defectum, si quis forte intervenisset; id non ex necessitate, sed ex abundante ad cautelam factum, gl. ib. v. supplentes. Ratio responsi est, quia hac excommunicatione non privat communione fidelium, neque suspendit ab officio vel beneficio; sed tantum à participatione sacramentorum. c. ult. de clero excom.

Questio 270. An idem dicendum de excommunicato excommunicatione majore, notorio quidem, tolerato tamens?

1. Respondeo affirmativè. Zoes. n. 10. citans Navar. in sum. c. 27. n. 7. Suar. tom. 5. de cens. d. 14. f. 2. n. 18. Filiuc. tom. 1. l. 12. c. 6. n. 151. Paff. loc. cit. num. 76. Peyr. in præl. q. 2. c. 5. n. 15. Barb. de iure Eccl. c. 19. n. 56. contra Castel. de elect. c. 5. n. 18. & 48. Donat. tr. 4. q. 8. Innoc. in c. cūm dilectus. de consuet. &c. Quidquid enim sit de jure antiquo, quo dicitur sententia à tali excommunicato lata invalida. c. adversus. de immunitate Eccles. &c. à tali delegatus carere jurisdictione. c. si is est cui. &c. de off. jud. deleg. jure novo post Extrav. Martini v. ad evitanda (qua edita in Concil. Constant. et si non extet inter hujus Concilii acta, ejus tamen decretum renovatum à Leone X. in Concil. Lateran. sess. XI. Paff. c. 10. num. 64.) communicari potest cum excommunicato quoconque, excepto nominatim denunciato, & percussore Clerici notorio. Si autem hoc licet, acta ejus valere debent, ne alias frustra licitum esset cum tali communicari. Zoes. loc. cit. Sed néque excommunicatio privat officio, & exercitio jurisdictionis, priusquam excommunicatus sit denuntiatus. Unde valida est electio facta, nullo reclamante, Paff. cit. c. 10. n. 77. citans Covar. in c. alma. p. 1. §. 7. n. 9. Bonacina. de censur. d. 2. q. 2. p. 5. n. 6. Filiuc. Suar. Barbol. ubi ante. proceditque id ipsum, et si omnes Electores sint excommunicati. Paff. ibid. Quin et si potestas eligendi redacta sit ad unum, valer electio, et si hic sit excommunicatus. Suar. loc. cit. n. 8. non secus ac valet collatio facta ab Episcopo excommunicato non denunciato, ideoque tolerato juxta quamplurimas Rota decisiones, quas citat Paff. loc. cit. Nec obstat, quod suspensus sit ab officio & beneficio; cū ea suspensiō tantum sit quād ea exercenda licet quād se, non quād alios, ita ut licet peccet, se ingerendo & suffragium dando; non tamen noceat electioni, quamdiu non rejicitur, Ecclesiā supplente, & conferente ad talem actum jurisdictione. Zoes. ib. remittens ad Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 7. n. 9.

2. Porro idem multò magis dicendum de excommunicato occulto, nimis ejus acta multò magis sustinenda. Zoes. loc. cit. n. 11. Cū enim quis exercet munus aliquod publicum (quale est officium eligendi Prælatum; eligere enim convenit Canonicis, non ex vi canonicatus, sed ex publica auctoritate iis ab Ecclesia concessa & per ordinem ad bonum commune. Suar. loc. cit. n. 6.) & in eo sustineretur defectus, maximè occultus, non afficit aetus illius, qui ex rei publ. interpretatione sunt validi. c. ad probandum. de re judic. & ibi Abb. n. 15. Felin. n. 3. & l. Barbarus ff. de offic. Pratoris, qui textus licet sit de civili magistratu, idem tamen statuendum in Ecclesiastico; cū Ecclesia non minore providentiā prospiciat fidelium utilitati, quam respubl. surorum civium. Zoes.

3. Ac denique dicendum idem de excommunicato, denunciato quidem & notorio alibi, in loco tam-

men exercitii vel actus habendi habito pro non excommunicato, nimirum quod acta ejus sustinenda sint, ita postulante necessitate, & utilitate publica; Abb. c. ad nostram de jure jurand. n. 13. cit. à Zoës.

Questio 271. An nihilominus excommunicatus excommunicatione majore toleratus possit per exceptionem repelli ab eligendo? quid efficacia habeat ea exceptio? & qualiter instituenda?

R Espondeo ad primum affirmativè. Laym. de elec. q. 26. Pass. cit. c. 10. n. 71. cum commun. Tametsi enim ut Idem per extrav. ad evitanda, permisum fidelibus cum tali communicare, non tamen etiam per dictam extrav. ablatum à fidelibus, qui possint juxta jus antiquum vitare occultè, si occultus est, publicè, si publicus est; adeòque poterunt Electores eum vitare, si sit notorius, vel contra ejus votum potestari; qua tamen protestatio foret frustranea, si non est spes probandi excommunicationem in iudicio: sìmo quandoque contra iustitiam vel caritatem. Pass. loc. cit.

2. Respondeo ad secundum & tertium; exceptionem talem supervenientem electioni jam facta invalidam esse, & nihil operari; quia Capitulum eligens ante omnem oppositionem, & reclamacionem, non obstante tali excommunicatione, jam electio validè. Pass. n. 78. & A. A. idem cit. pro resp. ad q. præced. Si vero præcesserit electionem facta ab uno altero tamen (non enim hoc ipso tenentur alii Electores talem excommunicatum rejicere, sed possunt si volunt, cum eo communicare vicit. Extrav. ad evitanda.) agendum est protestationibus, & fugiendum periculum, & scandalum; et si facta electione confiterit, electum fuisse electum vi suffragi dat ab excommunicato (eo quod præcisè ratione istius suffragii computati electus jam fuerit à maiore parte capituli) vel si de hoc dubium, electio erit cassanda; si autem confiterit electum etiam hoc suffragio non computato habere sufficientia suffragia, electio erit valida & sustinenda. Pass. n. 79. Suar. loc. cit. contra Peyr. cit. q. 2. c. 5. n. 17. docentem absolute, seu in utroque casu electionem irritandam. Quinimo si ex speciali statuto ad validam electionem requiratur consensus omnium, adhuc talis unanimiter ab omnibus facta electio, in qua concurreret excommunicatus toleratus, etiam dum aliquis contra eum protestatus fuisset, foret valida, & dicenda unanimis; cum jam talis excommunicatus propter protestationem contra se factam redditus inhabilis se habuisset tanquam non interfuisset, Bonac. de cens. d. 2. q. 2. p. 5. num. 6. quod ipsum approbat Pass. loc. cit. n. 79.

Questio 272. Virum notoriè excommunicato non tolerato competit jus suffragii?

R Espondeo negativè. c. constitutis. de appell. juncta gl. v. excommunicationis. c. unico. ne federae, in 6. Laym. loc. cit. cum commun. Proceditque id ipsum, si talis excommunicatus sit compromissarius, si ve simplex elector. Pass. loc. cit. n. 66. etenim privatus omni exercitio jurisdictionis & officii, adeòque latum ab eo suffragium ipso jure irritum, Arg. c. cum inter. b. r. juncta gl. v. cassata. Porro hæc locum non habent in electione summi Pontificis, etiam omnes Cardinales Electores essent excommunicati; ut enim viteretur periculum schismatis in Ecclesia, justissime statutum est, ut in hac electione

nulla valeat exceptio excommunicationis Greg. XV. in constit. Eterni Patris. Clem. ne Romani, &c.

Questio 273. An ipso facto irrita quoque sit electio, si talis excommunicatus scilicet admittatur ad coeligidendum?

R Espondeo affirmativè. Suar. loc. c. n. 9. Barb. cit. c. 19. n. 56. Navarr. de elec. conf. i. num. 2. & alii quamplurimi, quos citat & sequitur Pass. n. 65. contra Laym. p. 1. t. 5. c. 2. n. 13. & Castr. prop. p. 6. de cens. d. 2. p. 13. n. 13. docentes talem electionem solum esse irritandam. Rationem dat Pass. quod ex eo, quo Electores cum tali communicant in eligendo cooperantes ei in eo, quod ex vi excommunicationis ei est inhibitum, vis excommunicationis eos afficiat; & eorum factum vitiet, arg. c. fin. de procurat. ubi Papa ideo cenfet Procuratorem esse repellendum; quia electio ejus ob admissionem voluntariam excommunicatorum fuit nulla. gl. Abb. Innoc. & alii ibid. Verumque id ipsumad hic esse in casu, quo electi sunt duo, unus ab excommunicatis, alter à non excommunicatis, ita ut facta ab his electio sit nulla; quia admiserunt ad coeligidendum excommunicatos, tenet Leander à Sacramento cit. à Pass. Secus dicendum, nimirum validam esse, & remanere electionem, dum alii Electores probabiliter ignorarunt, talem esse excommunicatum non toleratum; videndum tamen, num, dempto suffragio à tali dato, adhuc electus sit pluribus medietate suffragiis juxta dicta ad q. 270. Suar. loc. cit. n. 11. Sylv. r. electio. n. 17. Innoc. Abb. in cilla. b. t. gl. in c. si quando. b. t. in 6. & 16. Gemin. n. 3. & alii plures apud Pass. n. 67.

Questio 274. Quid si excommunicatus notoriè non toleratus non possit sine gravi periculo vel scandalo, similemve ob causam expelli ab electione?

R Espondeo electionem fore validam. Sylv. Ab. Innoc. ll. cit. Necessarium tamen est, ut catere Electores protestentur, (quod sufficer fieri occultè, dum nequit sine gravi incommmodo fieri publicè, semper tamen coram testibus. Sigism. à Bon. de elect. dub. 63. Pass. n. 68. Abb. in cilla. n. 7. Peyr. in Subd. q. 2. c. 31. §. 6.) se non velle per hoc catere communicare cum illo, illiusque votum tanquam nullum habendum. Barb. loc. cit. n. 57. Aut. de Bur. Innoc. Abb. in c. Cumana. b. t. Non tamen opus est, ut non excommunicati in isto casu exeant de Capitulo, & alibi vel alio tempore eligant, etiam si non instet terminus electioni statutus. Pass. n. 69. circa Sylv. Biaxiun. Sigism. à Bon. habent enim jus eligendi, cum eis bonum videbitur, quod non teneantur negligere; neque tenetur quis exire suā domo, si ab ea nequit ejicere excommunicatum, aut sua negotia relinquere, quia excommunicatus facit ei vim, unde cogitetur eo communicare. Pass. loc. cit. Porro idem dicendum, dum excommunicatus est denunciat vel notorius percussor Clerici, id tamen non scitur certò; eo quod percussio vel denuntiatio facta fit alibi, unde non nisi dubia fama pervenit ad locum electionis; cum enim in dubio unusquisque manutendus sit in possessione juris sui, talis non poterit ejici, adeòque Electores habent impossibilitatem (intellige juris) cum ejiciendi, Suar. loc. cit. n. 16. Pass. loc. cit. n. 70.

Quæstio 275. An excommunicatus talis occultus adhuc, quia potest tergiversatione adhuc aliquæ excommunicationem suam celare, et si Electores consciæ de illius excommunicatione certi sint, quod illam possint in judicio probare, & vel hinc necesse non esset, cum vocare ad electionem, ut tenet Innoc. in c. in litteris de restit. spoliatorum possit vi ejici ab electione, & sic electus nequeat agere pro electione cassanda?

Respondeo negativè cum Pass. hoc fusè tractau-
te n.72. & 73. talis enim, cùm sit in possessione
eligendi, à qua non potest privatà auctoritate ex-
pelli, etiam manifestus, antequam sit per senten-
tiam declaratus. Nec dicas primò; possessionem il-
lam esse injustam; nam dato hoc, etiam prædo spoli-
um injustè possidet, non tamen hac possessione
dejici debet auctoritate privatà; quin & in judicio
prædo restitui debet; ita etiam excommunicatus
talis, licet postea constet de ejus excommunicatio-
ne in judicio, privabitur electione in futurum, de-
clarabitur tamen spoliatus injustè tempore electionis,
ideòque electio inodium spoliantium erit cas-
sanda. Nec dicas secundò; non excommunicatos
posse taliter excommunicatum vitando privare
communicatione, imò ad hoc iure antiquo ante cit.
Extrav. fuisse obligatos: aliud námque est; nolle
communicare cum tali, quod licetum est, aliud viâ
facti privare illum jure, quod possidet: in summa
itaque securius est etiam notorium (ubi notandum
difficile esse, ut alicuius excommunicatio nou de-
nuntiata sit plenè notoria, ita ut non possit tergi-
versatione aliquà celari. Pass.) toleratum tamen ex-
communicatum nolentem exire de capitulo, non
expellere vi, sed agere contra eum protestationibus,
vel procurare, ut per Superiorē declaretur
privatus voce.

Quæstio 276. Vtrum suspensus possit eligere
valide?

Respondeo primò; suspensus toleratus (suppo-
no enim hic æquè ac in excommunicatione
locum habere distinctionem illam inter toleratum
& non toleratum; cùm cit. Extrav. ad evitanda loqua-
tur universaliter de omni censura Ecclesiastico. Pass.
c.10.n.96) hoc est non denunciatus nominatim per
sententiam judicis (etsi peccet ingenerando se electioni
in Pass. loc. cit.) validè tamen eligit juxta dicta de ex-
communicato tolerato, nisi ante electionem fiat
exceptio contra illum (in quo catu servandum,
quod dictum de excommunicato tolerato. Pass. ibi-
dem) quia talis suspensus non est privatus exercitio
jurisdictionis, gestaque per talen sunt valida. Suar.
loc. cit. n.2 Bonac. loc. cit. d.3.q.6 p.4.n.7. Peyr. in subd.
q.2.c.5.s.1.n.33, Barb. de jure Ecl. l.1.r.19.n.123; Pirh.
q.30. Pass. loc. cit. contra Sigism. à Bon. dub. 64.n.9. &
alios, quos citat.

2. Respondeo secundò: Suspensus (intellige non
toleratus) simpliciter, hoc est, ab officio & benefi-
cio, vel etiam suspensus tantum ab officio (intelli-
ge, absolute, & non tantum ab uno officio particu-
lari, seu uno actu officii, néque enim suspensus ab
uno actu eo ipso suspensus est ab aliis, cùm suspen-
sio, utpote pena non sit extendenda, adeòque su-
pensus à collatione sacramentorum, eo ipso non est
suspensus ab electione; ut contra Host. tenet Innoc.
in c. cùm dilectus de consuet. n.4, Navar. c.27. num. 160.

Pass. loc. cit. n.90. & alii) eligit invalidè. c. cum inter.
b. t. cit. c. cum dilectus, & ibi. gl. v. à suspensi. Abb. n.48.
Innoc. n.4. Tamb. de jure Abb. to. l. d. 5. q. 8. n. 13. Barb.
ad c. cùm inter. n.4. item cit. c. 19. n. 78. Laym. l. 4. r. 2.
c. 12. Peyr. in Pral. q. 2. c. 5. n. 32. &c.

3. Respondeo tertio: secus dicendum de suspensi
à beneficio tantum, etsi nominatim denunciatus;
cùm talis suspensus sit tantum à perceptione fru-
ctuum eligere autem & jus eligendi (uti & conser-
re, beneficia instituere, &c.) non est propriè loquen-
do fructus beneficij, sed actus officij & jurisdictionis,
cui annexum est beneficium. Laym. de elec. q. 25.
& in c. cùm dilectus. n.7. Pass. n. 94 Suar. loc. cit. n.34.
contra Navarr. c. 27. n. 163. Barb. int. c. cùm inter. n. 4.
Sigism. à Bon. n.5. in quantum docent jus eligendi
posse esse fructum beneficij; quod si verum, jam in
eo casu suspensus à beneficio invalidè eligit. E con-
tra suspensus ab officio, utpote hoc ipso non fu-
spensus à beneficio, eligit valide. Pass. loc. cit.

4. Respondeo quartò: secus quòque dicendum
de suspensi ab ordine. Suar. de cens. d. 26. f. 4. n. 5. Fil-
liuc. tom. I. tr. 17. c. 2. n. 25. Barb. cit. c. 19. n. 52. licet e-
nim Ordo & facultas eligendi per accidens con-
jugantur, in quantum hic tanquam conditio re-
quiritur ad eligendum, non tamen posse eligere est
fructus ordinis. Pass. loc. cit. n. 95.

Quæstio 277. Num personaliter interdictus sit
privatus jure & facultate eligendi, & hinc
eligit invalidè?

Respondeo affirmativè, si est denunciatus. c. cùm
inter. b. t. Lefl. l. 2. c. 24. dub. 22. n. 116. Barb. loc. cit.
n. 62. Azor. p. 2. l. 6. c. 14. Garc. p. 7. c. 14. n. 5 Laym. loc.
ult. cit. secus est de personaliter interdicto non de-
nunciato, applicandaque ei proportionatè quæ di-
cta sunt de excommunicato & suspensi tolerato.
Pass. n. 99.

Quæstio 278. Num irregularis (intellige, ex
delicto) sit privatus facultate eligendi?

Respondeo negativè. Suar. loc. cit. d. 40. f. 1. n. 27.
Filiuc. l. 19. c. 3. q. 6. n. 75. Bonac. d. 7. q. 1. p. 4. n. 18.
Navarr. c. 27. n. 244. Pass. c. 10. n. 104 contra Tamb.
tom. I. d. 5. q. 14. Laym. l. ult. cit. n. 3. Peyr. 10. 2. de præb.
q. 2. c. 5. §. 3. n. 4. c. cum enim eligere non sit actus Ordini-
nis, nec per se annexum Ordini, aut ex vi illius
proveniens; sed ex vi potestatis & jurisdictionis
spiritualis, quæ laicus non tribuitur; nec eti m.
quod jus eligendi non competat nisi ordinatis, sit
ex vi ordinis, sed ex jure positivo Ecclesiastico per
accidens statuente, ut vocem non habeant nisi in sa-
cris constituti, hinc inquam irregularitas, utpote
solim impediens ab exercitio Ordinis, non verò
ab executione jurisdictionis, &c. nec per se primò,
nec consecutivè, seu indirecte impedit actum eli-
gendi, adeòque irregularares per se loquendo eligere
poterunt validè. Pass. loc. cit. nisi forte obstat statu-
tum particularē; ut in Ordine Prædicatorum ir-
regularares privatos esse voce activā testatur Dona-
tus p. 2. l. 4. q. 9. n. 3. Neque obstat, c. si quis de sent. ex-
com. ubi, postquam dictum erat, quod scienter cele-
brans in loco interdicto, incurrit irregularitatem,
additur: & adeo sit intelligibilis, quod nec ad eligendam
cum aliis debeat admitti, &c. Nam rō & adeo non si-
gnificat & ideo, seu propter irregularitatem; sed signi-
ficat augmentativè idem, quod immo vel amplius,
(quam vim habere hanc particulam, maximè præ-
cedente copula &, videre est in Calepino, & apud
Turse-

Turcelin. de particulis latine orationis c. 5. n. 5.) ut sensus sit: præter irregularitatem incurrit dictas penas Adeoque privatio vocis non sit ex vi irregularitatis, sed sit adjuncta pena, quæ in solis illis duobus casibus, nempe celebrationis in loco interdicto, & infamacionis vel condemnationis de homi cido locum habet ex confit. Pii 3. & Pii 2. Pass. num. 105. Porro dato, quod irregulares nequeant validè eligere, id intelligentium solum efficit de denuntiatis non toleratis; & tunc de toleratis loquendum iterum proportionate ad dicta de excommunicatis toleratis. Donat. & Festus apud Pass. n. 107.

Quæstio 279. Num infamis eligat valide?

1. R Espondeo negativè de eo, qui est infamis infamia juris, seu de jure. Suar. de cens. d. 48. f. 3. n. 2. Pass. loc. cit. n. 144. Infamibus enim actus legitimis (qualis est eligere c. soler. de sent. Excom. in c. gl. ibi. Tholos. de elect. c. 16. n. 10.) sunt prohibiti. l. actus ff. de reg. juris. gl. in c. ut circa. b. t. in c. Verum hoc ipsum intelligentium tantum de infamia sententia seu declarato; nam qui commisit factum, pro quo ipso jure incurrit infamia, adhuc validè eligit, dum, nullo excipiente contra illum, admittitur ad electionem. Pass. n. 145. citans Donat. p. 5. t. 5. q. 20. n. 4. vide etiam Azor. p. 1. l. 8. c. 13. q. 8. Sanch. in sum. l. 2. c. 26. n. 1. Burfat. l. 1. consil. 14. num. 18. & alios, docentes non incurri infamiam ante sententiam judicis. Dum autem contra eum excipitur, dicendum idem quod dictum in hoc casu de excommunicato tolerato. Porro hic notandum, quod infamia juris Ecclesiastici sit amplior, quam juris civilis; cum omnis infamia, quæ in poenam statuitur jure civili, eo ipso, quod non sit reprobata à jure canonico, sit etiam infamia juris canonici; & insuper ab eo pro pluribus seu aliis adhuc delictis statuitur hæc poena. Pass. n. 141.

2. Respondeo secundò, affirmativè de eo, qui infamia est infamia facti, id est, ortâ ex eo, quod homines male loquendo de aliquo, infamem opinionem generent de eo. Suar. Simanca, & alii, quos citat & sequitur Pass. n. 142. cum enim hæc infamia significatur sapientissimè ex ignorantia, imprudentia, dicitate & odio, si inhabilitaret ad actus, status reip. ex vulgi penderet existimatione.

Quæstio 280. Veluti pro complemento jam dictorum, & universaliter, quando quis censatur ita privatus voce activâ, ut revera invalidè eligat?

1. R Espondeo primò: si est per sententiam privatus voce; hoc ipso enim jam juridice, & legitimè spoliatus jure eligendi, ita etiam, ut si exire nollet è capitulo, vi sit expellendus, si fieri potest absque scandalo, licet ista expulsio non tam foret illatio violentia, quam defensio possessionis, quam talis perturbat, interesse volendo electioni. c. si verò. de sent. excom. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. §. 8. Abb. in c. cum Vintoniensis. h. t. Castell. in addit. ad c. 5. n. 78. apud Pass. cit. c. 10. n. 127.

2. Nisi tamen sententiatius legitimè & debito tempore appellaverit; appellatio enim suspendit sententiam & effectum. c. cum venientes. de jure jurando. Suar. tom. 4. de relig. l. 2. c. 11. n. 6. Pass. num. 128. Nec obstat, quod appellatio non suspendat sententiam suspensionis, & interdicti, cum nec hoc universaliter verum sit, nec privatio vocis sit propriè suspensio. Navar. l. 1. consil. 8. de elect. apud Pass. loc. cit. Item

nisi forte sit toleratus, hoc est, non sit sententialiter in particulari privatus voce; talis enim si nullo reclamante eligat, eligit valide. arg. cit. Extray. ad evitanda, ut pote quæ loquitur non solum de censuris, sed de quacunque sententia generaliter promulgata, & indulget, ut prætextu cuiuscunq; huic modi sententia nemo deinceps tenetur a communione alij cujus abstinere in quibuscumque divinis iustis & extra. Suar. l. 5. de LL. c. 9. n. 5. Bonac. de LL. d. 1. q. 1. p. 7. n. 12. Pass. n. 129. Adeoque etiam privatus voce activâ ipso jure ante sententiam (sufficit autem in isto casu sententia declaratoria delicti seu facti. Pass. n. 126) eligit valide. Sanch. l. 9. de matrimon. d. 30. n. 2. Dian. p. 1. r. 10. resol. 24. Molin. t. 1. de justit. f. 2. d. 96. Pass. num. 129. Unde nec talis poterit via ejici ab electione, cum non sit viâ facti sine ope judicis privatus quasi possessione suffragii Innoc. ad. c. cum Vintoniens. n. 6. Felin. Jo. And. Cattell. de elect. c. 5. n. 1. quos citat & sequitur Pass. num. 120. contra Abb. in c. cum Vintoniens.

3. Intelligentia hæc quóque sunt, & tenenda, etiam si crimen, cui statuta est privatio vocis activa latæ sententia, sit notorium ex propria confessione delinquentis, etiam facta coram testibus; ita ut de ea constare possit in judicio (nisi forte facta est in Capitulo coram Superiore seu Præside & Capitularibus (quamvis & tunc, non tam ob lalam notorietatem criminis, quam quia tunc Præses ipse declarare eum potest privatum voce, excluditur a ferendo suffragio) cum reus eriam contra propriam confessionem possit delictum aliquâ tergiversatione celare, & contra confessionem exciperre. Pass. n. 138.

4. Porro in casu, dum aliquis contra tales reclamavit ante electionem, dicendum est idem, quod supra de censuratis non denuntiatis nominatum. Namrum quod dum confirmatori constat de veritate oppositi criminis, electio declaranda sit ipso jure nulla, si electus virtute suffragii istius evasit electus, &c. Vide Pass. n. 131. Quod si tamen etiam ante electionem opponitur privatio vocis non latæ sententia, sed ferenda, oppositio nulla est; cum enim non teneatur quis ante latam sententiam subire poenam, adeoque privatio vocis sententia ferenda vim nullam habeat, sed neque vim ullam habeat, ut retrohatur ad diem commissi criminis; quia hoc est proprium sententia latæ, talis eligit valide Pass. n. 133. citans Sylv. v. electio. Abb. in c. cum Vinton. n. 13.

PARAGRAPHVS IV.

De poenis eligentium illegitimè, vel indignum.

Quæstio 281. Quenam sit pena eligentium illegitimè, hoc est, non servato modo, vel forma eligendi praescriptâ à Canonibus?

R Espondeo privantur pro ea vice potestate eligendi; non quidem ipso jure, sed per sententiam à Superiore ferendam. c. quia propter. h. t. & ibi gl. communiter recepta v. priventur. & Laym. n. 14. & c. quanquam. h. t. in 6. Unde si hi electores elegerunt de novo, antequam per sententiam privarentur, votum eorum foret validum, & electio subsisteret. Pirh. n. 41. citans Abb.

Quæ-